ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ք. Երևան 31.03.2017թ.

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ
ՀՀ գնումների բողոքարկման խորհրդի
թիվ 30/17

ՀՀ գնումների բողոքարկման խորհրդի (այսուհետ նաև՝ Խորհուրդ) բողոքը քննող հանձնաժողովը՝ գործելով Խորհրդի անունից, քննելով «Շին նախագիծ» ՍՊԸ-ի 13.03.2017թ. ներկայացրած բողոքը (այսուհետ նաև՝ ԳԲԽ-30/17) և կից ներկայացված փաստաթղթերի պատճենները, ի լրումն բողոքի 20.03.2017թ. թիվ 03-17/030 գրությունը, ՀՀ Արարատի մարզպետարանի 16.03.2017թ. թիվ 2/3/1-2/1574-17 գրությունը և կից ներկայացված փաստաթղթերի պատճենները, ինչպես նաև ԳԲԽ-30/17 բողոքի վերաբերյալ «Գնումների աջակցման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի (այսուհետ նաև՝ Կենտրոն) 29.03.2017թ. ներկայացրած եզրակացությունը, պարզեց հետևյալը.

1. **«Շին նախագիծ» ՍՊԸ-ի ներկայացրած փաստերը, հիմնավորումները և պահանջը.**

«Շին նախագիծ» ՍՊԸ-ն (այսուհետ նաև՝ Ընկերություն) 13.03.2017թ. ներկայացրած բողոքով հայտնել է, որ ՀՀ Արարատի մարզպետարանի (այսուհետ նաև՝ Պատվիրատու) կողմից Հնաբերդ-Վ. Արտաշատ ճանապարհահատվածի հիմնանորոգում ծրագրի նախագծահետազոտական աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով կազմակերպված «ՀՀ ԱՄ-ԲԸԱՀԾՁԲ-17/01» ծածկագրով առանց հայտարարությունը նախապես հրապարակելու բանակցային ընթացակարգի (այսուհետ նաև՝ Ընթացակարգ) գնահատող հանձնաժողովի 09.03.2016թ. թիվ 2 արձանագրությամբ առաջին տեղ զբաղեցրած մասնակից է ճանաչվել «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ նաև՝ Կազմակերպություն):

Ընկերությունը հայտնել է, որ «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված հայտը կազմված է եղել թերություններով, մասնավորապես, մրցույթի հրավերով սահմանված հավելված N 9-ին կից վճարման պահանջագրի վրա բացակայել է էլեկտրոնային ստորագրությունը և էլեկտրոնային ստորագրությամբ հաստատված չի եղել գլխավոր հաշվապահի կողմից:

Ըստ Ընկերության՝ Պատվիրատուի կողմից խախտվել են «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 31-րդ հոդվածի 1-ին մասը և ՀՀ կառավարության 2011 թվականի փետրվարի 10-ի N 168-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ՝ Կարգ) 35-րդ կետի 9-րդ ենթակետը:

Ելնելով վերոգրյալից՝ «Շին նախագիծ» ՍՊԸ-ն խնդրել է կասեցնել Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից պայմանագիր կնքելու գործընթացը և չեղյալ համարել Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ին 1-ին տեղ զբաղեցրած մասնակից և հաղթող ճանաչելու, ինչպես նաև պայմանագիր կնքելու մասին որոշումները:

Ընկերությունը, մասնակցելով 17.03.2017թ. ժամը 16:00-ին տեղի ունեցած ԳԲԽ-30/17 բողոքը քննող հանձնաժողովի նիստին, պնդել է բողոքով ներկայացրած պահանջն ամբողջությամբ:

«Շին նախագիծ» ՍՊԸ-ն, ի լրումն ներկայացված բողոքի, 20.03.2017թ. թիվ 03-17/030 գրությամբ խնդրել է չեղյալ համարել Ընթացակարգի 13.03.2017թ. ՀՀ Արարատի մարզպետարանի և «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ի միջև կնքված «ՀՀ ԱՄ-ԲԸԱՀԾՁԲ-17/01» ծածկագրով պայմանագիրը:

<u>2. ՀՀ Արարատի մարզպետարանի կողմից բողոքի վերաբերյալ ներկայացված փաստերը, հիմնավորումները և դիրքորոշումը.</u>

ՀՀ Արարատի մարզպետարանը 16.03.2017թ. թիվ 2/3/1-2/1574-17 գրությամբ «Շին նախագիծ» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված բողոքի վերաբերյալ հայտնել է, որ Ընթացակարգի ընտրված մասնակից ճանաչված «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված N 9 հավելվածը համապատասխանում է Ընթացակարգի հրավերի 1-ին մասի 5.9 կետի պահանջներին, արդյունքում վերջինիս հետ կնքվել է պայմանագիր:

Պատվիրատուն պատշաճ ծանուցված լինելով 17.03.2017թ. ժամը 16:00-ին նշանակված ԳԲԽ-30/17 բողոքը քննող հանձնաժողովի նիստի վերաբերյալ, չի ապահովել իր ներկայացուցչի մասնակցությունը նիստին:

3. ԳԲԽ-30/17 բողոքի վերաբերյալ «Գնումների աջակցման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի դիրքորոշումը.

«Գնումների աջակցման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ը Խորհրդին է ներկայացրել իր 29.03.2017թ. եզրակացությունը և առաջարկել՝ «Շին նախագիծ» ՍՊԸ-ի 13.03.2017թ. ներկայացրած բողոքը բավարարել. Դադարեցնել Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ին 1-ին չափաբաժնով ընտրված մասնակից ճանաչելու մասին որոշումը, չեղյալ հայտարարել ՀՀ Արարատի մարզպետարանի և «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ի միջև 13.03.2017թ. կնքված «ՀՀ ԱՄ-ԲԸԱՀԾՁԲ-17/01» ծածկագրով պայմանագիրը:

4. ԳԲԽ-30/17 բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը.

ԳԲԽ-30/17 բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեն հետևյալ փաստերը՝

1. ՀՀ Արարատի մարզպետարանի կողմից Հնաբերդ-Վ. Արտաշատ ճանապարհահատվածի հիմնանորոգում ծրագրի նախագծահետազոտական աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով կազմակերպված «ՀՀ ԱՄ-ԲԸԱՀԾՁԲ-17/01» ծածկագրով առանց հայտարարությունը նախապես հրապարակելու բանակցային ընթացակարգին մասնակցելու նպատակով հայտ է ներկայացրել նաև «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ն:
2. «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ի կողմից Ընթացակարգի մասնակցության հայտի հավելված N 9 տուժանքի մասին համաձայնագրին կից վճարման պահանջագրի վրա բացակայում է էլեկտրոնային ստորագրությունը:

3. Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովը 09.03.2017թ. ժամը 17:00-ին տեղի ունեցած նիստի N 2 արձանագրության 1-ին կետով արձանագրել է, որ Հրավերով սահմանված՝ հայտերի կազմման և ներկայացման պայմաններին համապատասխանող հայտ է ներկայացրել «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ն:

4. Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովը վերը նշված արձանագրության 4-րդ կետով որոշել է 1-ին չափաբաժնի մասով ընտրված մասնակից ճանաչել «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ին:

5. ՀՀ Արարատի մարզպետարանի և «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ի միջև 13.03.2017թ. կնքվել է Հնաբերդ-Վ. Արտաշատ ճանապարհահատվածի հիմնանորոգում ծրագրի նախագծահետազոտական աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով կազմակերպված «ՀՀ ԱՄ-ԲԸԱՀԾՁԲ-17/01» ծածկագրով պայմանագիր (այսուհետ՝ Պայմանագիր):

6. 13.03.2017թ. ՀՀ գնումների բողոքարկման խորհրդին ներկայացրած բողոքով «Շին նախագիծ» ՍՊԸ-ն խնդրել է կիրառել ժամանակավոր միջոց և կասեցնել Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից պայմանագիր կնքելու գործընթացը:

7. ՀՀ գնումների բողոքարկման խորհուրդն՝ ի դեմս ԳԲԽ-30/17 բողոքը քննող հանձնաժողովի, 17.03.2017թ. կայացրած որոշմամբ, բավարարել է «Շին նախագիծ» ՍՊԸ-ի միջանկյալ ընթացակարգ կիրառելու վերաբերյալ պահանջը:

5.Խորհրդի հիմնավորումները և եզրահանգումը

Խորհուրդը քննելով «Շին նախագիծ» ՍՊԸ-ի 13.03.2017թ. ներկայացրած բողոքը, հայտնում է հետևյալը.

Օրենքի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հայտերը գնահատվում են հրավերով սահմանված կարգով: Բավարար են գնահատվում հրավերով նախատեսված պայման-ներին համապատասխանող հայտերը, հակառակ դեպքում հայտերը գնահատվում են անբավարար և մերժվում են:

Կարգի 35-րդ կետի 9-րդ ենթակետի համաձայն՝ էլեկտրոնային գնումների համակարգի միջոցով հայտ ներկայացնելու դեպքերում, Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ հանդիսացող մասնակիցները հայտ ներկայացնելիս՝

փաստաթղթերը հաստատում են էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ, իսկ Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ չհանդիսացող մասնակիցներն էլեկտրոնային գնումների համակարգի միջոցով հայտով փաստաթղթերը ներկայացնում են հաստատված բնօրինակ փաստաթղթից արտատպված (սկանավորված) տարբերակով:

Կարգի 44-րդ կետի 4-րդ ենթակետի համաձայն՝ հանձնաժողովը մերժում է այն հայտերը, որոնցում բացակայում են հրավերի պահանջներին համապատասխան ներկայացված գնային առաջարկը կամ հայտի ապահովումը:

Կարգի 45-րդ կետի համաձայն՝ եթե հայտերի բացման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում հայտերում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ, ***բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հայտում բացակայում է գնային առաջարկը կամ հայտի ապահովումը կամ գնային առաջարկը կամ հայտի ապահովումը ներկայացված է հրավերի պահանջներին անհամապատասխան***, ապա հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին էլեկտրոնային եղանակով տեղեկացնում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը:

Մասնակցի կողմից հայտի ապահովումը ներկայացվում է ՀՀ ֆինանսների նախարարի 02.08.2013թ. N 667-Ն հրամանով հաստատված հրավերների օրինակելի ձևերի 9-րդ հավելվածով նախատեսված՝ տուժանքի մասին համաձայնության և դրան կից՝ ***վճարման պահանջագրի*** ձևով:

«Վճարման պահանջագրի պարտադիր վավերապայմանների և լրացման կարգ»-ի 18.ա. կետի համաձայն՝ «վճարողի ստորագրությունը» վավերապայմանի առկայությունը և լրացման պահանջը **պարտադիր է**:

Ընկերությունը ներկայացրած բողոքով հայտնել է, որ Ընթացակարգի որպես ընտրված մասնակից «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված հայտը կազմված է եղել թերություններով, մասնավորապես, հավելված N 9-ին կից վճարման պահանջագրի վրա բացակայել է էլեկտրոնային ստորագրությունը և էլեկտրոնային ստորագրությամբ հաստատված չի եղել գլխավոր հաշվապահի կողմից:

Խորհուրդն, ուսումնասիրելով «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ի Ընթացակարգին մասնակցելու նպատակով հայտի N 9 հավելվածով հայտի ապահովման վերաբերյալ տուժանքի մասին համաձայնության անբաժանելի մաս հանդիսացող վճարման պահանջագիրը, պարզել է, որ այն հաստատված չի եղել Կազմակերպության կողմից էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ:

Խորհուրդը գտնում է, որ տուժանքի մասին համաձայնությանը կից ներկայացվող վճարման պահանջագիրը լրացվում է վերը նշված օրինակելի ձևերի «Վճարման պահանջագրի պարտադիր վավերապայմանները և լրացման կարգ»-ի համապատասխան և գնահատվում է հրավերի պահանջներին համապատասխանող, երբ դրա՝ որպես պարտադիր նշված դաշտերը լրացված են:

Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովը 09.03.2017թ. ժամը 17:00-ին տեղի ունեցած նիստի N 2 արձանագրությամբ, հիմք ընդունելով, որ Կազմակերպությունը ներկայացրել է Հրավերով սահմանված՝ հայտերի կազմման և ներկայացման պայմաններին համապատասխանող հայտ, որոշել է 1-ին չափաբաժնով ընտրված մասնակից ճանաչել «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ին, որի արդյունքում ՀՀ Արարատի մարզպետարանի և «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ի միջև 13.03.2017թ. կնքվել է Պայմանագիր:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Խորհուրդը հայտնում է, որ Պատվիրատուն Կազմակերպության կողմից Ընթացակարգին մասնակցության հայտը գնահատելով բավարար, խախտել է գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները, քանի որ էլեկտրոնային գնումների համակարգի միջոցով հայտ ներկայացնելու դեպքերում ՀՀ ռեզիդենտ հանդիսացող **մասնակցի *հայտը կազմող յուրաքանչյուր փաստաթուղթ* հաստատվում է դրանք ներկայացնող անձի կամ վերջինիս լիազորված անձի էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ,** մինչդեռ «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ի կողմից Ընթացակարգի մասնակցության հայտի հավելված N 9 տուժանքի մասին համաձայնագրին կից վճարման պահանջագիրը ներկայացվել է ***առանց էլեկտրոնային թվային ստորագրության հաստատման:***

Ինչ վերաբերում է «Շին նախագիծ» ՍՊԸ-ի բողոքով հայտնած այն դիրքորոշմանը, որ վերը նշված վճարման պահանջագիրն էլեկտրոնային ստորագրությամբ պետք է հաստատված լիներ նաև գլխավոր հաշվապահի կողմից, ապա այս կապակցությամբ

Խորհուրդը հայտնում է, որ վճարման պահանջագրի օրինակելի ձևում **որպես պարտադիր պահանջ**, սահմանվել է, որ նշված փաստաթուղթը ստորագրվում է **վճարողի կողմից,** իսկ գլխավոր հաշվապահի ստորագրության պահանջը չի կարող դիտարկվել որպես պարտադիր պայման նշված փաստաթղթի համար:

Այսպիսով, «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ն Ընթացակարգին մասնակցելու նպատակով հայտի թիվ 9 հավելվածով հայտի ապահովման վերաբերյալ տուժանքի մասին համաձայնության անբաժանելի մաս հանդիսացող վճարման պահանջագիրը չլրացնելով, խախտել է Կարգի 35-րդ կետի 9-րդ ենթակետը, ուստի վերջինիս կողմից ներկայացված վճարման պահանջագիրը համարվում է Ընթացակարգի հրավերով սահմանված ***«Վճարման պահանջագրի պարտադիր վավերապայմանների և լրացման կարգ»-ով սահմանված դրույթներին անհամապատասխան:***

Պատվիրատուն 16.03.2017թ. թիվ 2/3/1-2/1574-17 գրությամբ հայտնել է, որ Ընթացակարգի ընտրված մասնակից ճանաչված «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ի և ՀՀ Արարատի մարզպետարանի միջև սահմանված կարգով 13.03.2017թ. կնքվել է պայմանագիր:

ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 305-րդ հոդվածի համաձայն՝ *օրենքի կամ այլ իրավական ակտերի պահանջներին չհամապատասխանող գործարքն անվավեր է,* եթե օրենքը չի սահմանում, որ նման գործարքն առոչինչ է կամ չի նախատեսում խախտման այլ հետևանքներ:

Խորհուրդը հայտնում է, որ Օրենքի 49-րդ հոդվածի 3-րդ մասը սահմանում է, որ բողոքն ինքնաբերաբար չի կասեցնում պայմանագրի կնքման ընթացակարգը, ***սակայն մինչև խորհրդի կողմից նույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասերով նախատեսված որոշման ընդունումը <u>պատվիրատուն իրավունք չունի պայմանագիր կնքելու</u>, իսկ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 305-րդ հոդվածի համաձայն՝ օրենքի կամ այլ իրավական ակտերի պահանջներին չհամապատասխանող <u>գործարքը համարվում է անվավեր:</u>***

Օրենքի 48-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 3-րդ կետի «ա» ենթակետի համաձայն՝ ***խորհուրդն իրավունք ունի չեղյալ հայտարարելու կնքված պայմանագիրը*** Օրենքի 9-րդ հոդվածի կամ ***49-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջները խախտելու դեպքում***, եթե նման խախտումը զրկել է շահագրգիռ մասնակցին նախքան պայմանագրի կնքումն

իրավական պաշտպանության միջոցների դիմելու հնարավորությունից, և եթե նման խախտումը համադրված է պետական գնումների մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության այլ պահանջների խախտման հետ, և եթե վերջին խախտումն ազդել է պայմանագիր կնքելու շահագրգիռ մասնակցի հնարավորությունների վրա:

Ընկերությունը ***13.03.2017թ.*** ներկայացրած բողոքով, հիմք ընդունելով Օրենքի 48-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 1-ին կետով սահմանված պահանջը, միջնորդություն է ներկայացրել պայմանագրի կնքման գործընթացը կասեցնելուն ուղղված ժամանակավոր միջոցներ կիրառելու մասին, ինչը բավարարվել է Խորհրդի որոշմամբ: Հետևաբար, Օրենքի 49-րդ հոդվածի 3-րդ մասի ուժով, Պատվիրատուն իրավունք չուներ կնքելու պայմանագիր, ուստի ՀՀ Արարատի մարզպետարանի և «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ի միջև 13.03.2017թ. կնքված Պայմանագիրը (մինչև միջնորդության կապակցությամբ որոշում կայացնելը) կնքվել է Օրենքի պահանջների խախտմամբ, իսկ նման պայմանագիրը, ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 305-րդ հոդվածի համաձայն, անվավեր է և Օրենքի 48-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 3-րդ կետի «ա» ենթակետի համաձայն՝ ենթակա է չեղյալ հայտարարման:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 48-րդ հոդվածի 6-րդ մասով՝ ՀՀ գնումների բողոքարկման խորհուրդը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

«Շին նախագիծ» ՍՊԸ-ի 13.03.2017թ. ներկայացրած բողոքը բավարարել.

1. Դադարեցնել Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ին 1-ին չափաբաժնով ընտրված մասնակից ճանաչելու մասին որոշումը:

2. Չեղյալ հայտարարել ՀՀ Արարատի մարզպետարանի և «Տրանսնախագիծ» ՓԲԸ-ի միջև 13.03.2017թ. կնքված «ՀՀ ԱՄ-ԲԸԱՀԾՁԲ-17/01» ծածկագրով պայմանագիրը:

ՀՀ գնումների բողոքարկման խորհրդի որոշումն իրավապարտադիր է:

ՀՀ գնումների բողոքարկման խորհրդի որոշումը կարող է բողոքարկվել դատական կարգով:

Բողոքը քննող հանձնաժողով՝

Նախագահ՝ **Ոսկանյան Լուսինե**

Անդամ՝ **Ավետիսյան Հրաչյա**